USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne 18. června 2025 v trestní věci

obžalované: [redacted] narozená dne [redacted]

o odvolání státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Mostě proti rozsudku Okresního soudu v Mostě ze dne 15. ledna 2025, č. j. 4 T 153/2024-1240,

takto:

Podle § 256 tr. ř. se odvolání **zamítá.**

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem Okresního soudu v Mostě byla obžalovaná [redacted] uznána vinnou jednak ve výroku o vině pod bodem 1) přečinem poškození věřitele podle § 222 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku, neboť

se dohodla se svým tehdejším druhem [redacted] se kterým byla uzavřena dohoda o vině a trestu, kvůli tomu, aby mu exekutoři a insolvenční správce nevzali veškeré finanční prostředky, aby v období od července 2018 do ledna 2023 nechal jako osoba samostatně výdělečně činná veškeré odměny za provedenou práci vyplácet na účet č. [redacted], který jí na její žádost do výlučného užívání předala [redacted] se kterou byla uzavřena dohoda o vině a trestu, a tím aby se jako dlužník vyhýbal uspokojení svých věřitelů, jejichž pohledávky byly vymáhané exekučně a následně v insolvenčním řízení, přičemž za celé uvedené období byla na tento účet připsána částka 227 403,10 € (tj. 5 798 779 Kč) a částka 1 785 800 Kč a také byla na účet vyplacena hyperocha z prodeje jeho nemovitosti v insolvenčním řízení ve výši 626 088,42 Kč, přičemž účet spravovala a s finančními prostředky na něm nakládala zejména ona, vybírala finanční prostředky v hotovosti nebo je zasílala na jiné účty a užívala je pro potřebu svou a [redacted] přičemž se jim nedostalo protihodnoty, která by byla schopna uspokojit věřitele [redacted] a [redacted] neuvedl, že účet užívá při podání insolvenčního návrhu na svou osobu dne 11. prosince 2018, přičemž dne 24. dubna 2019 bylo schváleno oddlužení formou plnění splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty, a tuto skutečnost neuvedla ani ona, ačkoli na základě plné moci v insolvenčním řízení [redacted] zastupovala, nedocházelo k úhradám předepsaných splátek, ačkoli by bylo možné z příjmů [redacted] v insolvenčním řízení uspokojit veškeré jeho věřitele, čímž způsobili poškozeným

a) [redacted] narozenému [redacted], škodu ve výši 37 274,54 Kč,
b) [redacted] narozenému [redacted] škodu ve výši 64 815,17 Kč,
c) společnosti Bohemia Faktoring, a.s., IČO 27242617, škodu ve výši celkem 433 438,43 Kč,
d) Mgr. Lence Černoškové – soudní exekutorce, IČO 66243505, škodu ve výši 4 629,41 Kč,
e) společnosti Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group, IČO 63998530, škodu ve výši 3 003,68 Kč,
f) České republice – České správě sociálního zabezpečení, IČO 00006963, škodu ve výši 26 736,77 Kč,
g) společnosti ČEZ Prodej, a.s., IČO 27232433, škodu ve výši 27 241,61 Kč,

Shodu s prvopisem potvrzuje Irena Balážová.

h) České republice – Generálnímu finančnímu ředitelství, IČO 72080043, škodu ve výši celkem 7 063,57 Kč,
i) Mgr. Petru Jarošovi – soudnímu exekutorovi, IČO 75066874, škodu ve výši 4 629,41 Kč,
j) JUDr. Lukáši Jíchovi – soudnímu exekutorovi, IČO 04886674, škodu ve výši 4 842,44 Kč
k) společnosti Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group, IČO 47116617, škodu ve výši 7 455,55 Kč
l) Mgr. Marcelu Kubisovi – soudnímu exekutorovi, IČO 72043202, škodu ve výši celkem 13 888,21 Kč,
m) společnosti O2 Czech Republic a.s., IČO 60193336, škodu ve výši 2 114,01 Kč
n) společnosti Raiffeisenbank a.s., IČO 49240901, škodu ve výši 52 646,63 Kč
o) Mgr. Pavlu Preusovi – soudnímu exekutorovi, IČO 03121216, škodu ve výši 5 481,54 Kč
p) společnosti Severočeské vodovody a kanalizace, a.s., IČO 49099451, škodu ve výši 6 624,22 Kč
q) JUDr. Ingrid Švecové – soudní exekutorce, IČO 68404441, škodu ve výši 5 055,48 Kč
r) společnosti TARAKAN, a.s., IČO 29056039, škodu ve výši 1 742,21 Kč,
s) společnosti UNIPRA, spol. s r.o., IČO 44568282, škodu ve výši 173 067,03 Kč
t) společnosti Vodafone Czech Republic a.s., IČO 25788001, škodu ve výši 29 316,75 Kč
u) Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, IČO 41197518, škodu ve výši 36 983,48 Kč,
v) Mgr. Ing. Jiřímu Proškovi – soudnímu exekutorovi, IČO 71329277, škodu ve výši 6 655 Kč,

a celkem tedy disponoval [redacted] i ona dostatečnými finančními prostředky k úhradě všech dluhů [redacted] avšak tyto dluhy neuhradili a způsobili tak věřitelům [redacted] škodu v celkové výši nejméně 954 705,14 Kč,

a dále ve výroku o vině pod bodem 2) přečinem porušení povinnosti v insolvenčním řízení podle § 225 tr. zákoníku, kterého se dopustila tím, že
v rozporu s povinnostmi vyplývajícími pro [redacted] jako pro dlužníka z insolvenčního řízení zahájeného dne 11. prosince 2018, vedeného u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. KSUL 23 INS 20188/2018, ve kterém bylo schváleno řešení úpadku formou oddlužení se zpeněžením majetkové podstaty, zatajil nejprve [redacted] a následně [redacted], která [redacted] v insolvenčním řízení na základě plné moci zastupovala a výlučně ona komunikovala s insolvenčním správcem, insolvenčnímu správci Společná kancelář insolvenčních správců, v.o.s., IČO 01929101, že disponují bankovním účtem č. [redacted], vedeným pro [redacted] a veškerými finančními prostředky na něm, které na něj [redacted] po dohodě s ní nechává vyplácet, a zároveň deklarovala [redacted] příjmy [redacted] nižší, než které mu byly v době probíhajícího insolvenčního řízení na bankovní účet připisovány, čímž znemožnili nejvyšší možné uspokojení věřitelů přihlášených do insolvenčního řízení.
Za tyto přečiny byla obžalovaná odsouzena podle § 225 tr. zákoníku a § 43 odst. 1 tr. zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody ve výměře 13 měsíců, jehož výkon byl podle § 81 odst. 1 tr. zákoníku podmíněně odložen a podle § 82 odst. 1 tr. zákoníku byla stanovena zkušební doba na 24 měsíců.

2. Proti tomuto rozsudku podal státní zástupce v zákonné lhůtě v neprospěch obžalované odvolání směřující do výroku o trestu a do výroku o náhradě škody. Odvolání je odůvodněno následujícím způsobem:

„…Okresní soud v Mostě (dále jen „soud“) vyhlásil při hlavním líčení konaném dne 15. ledna 2025 rozsudek, jímž uznal obžalovanou vinnou ze spáchání jednání, která jí byla kladena za vinu obžalobou, a která byla kvalifikována shodně jako v obžalobě. Za trestné činy, jichž se obžalovaná dopustila, jí byl soudem uložen úhrnný trest odnětí svobody ve výměře 13 měsíců, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 24 měsíců. Soud v rozsudku uznal obžalovanou vinnou tím, že v důsledku svého jednání způsobila spolu s obviněným [redacted] poškozeným osobám, jejichž výčet je ve výroku rozsudku uveden, škodu ve výši nejméně 954 705,14 Kč. Zároveň ovšem soud na počátku hlavního líčení rozhodl, že podle § 206 odst. 3 tr. řádu nepřipustil žádného

z poškozených s nárokem na náhradu škody k hlavnímu líčení. V důsledku tohoto postupu rozsudek neobsahuje výrok o náhradě škody.
Ztotožňuji se s rozhodnutím soudu o vině obžalované, nesouhlasím ovšem s rozhodnutím soudu o trestu, který považuji za nepřiměřeně mírný, a stejně tak nesouhlasím s postupem soudu spočívajícím v nepřipuštění poškozených k hlavnímu líčení a v důsledku toho s absencí výroku o náhradě škody.

Výrok o trestu

Soud uložil obžalované úhrnný trest odnětí svobody ve výměře 13 měsíců, jehož výkon podmíněně odložil na zkušební dobu v trvání 24 měsíců.
V obžalobě i v závěrečné řeči jsem navrhoval, aby byl obžalované uložen trest odnětí svobody právě v této výši a aby byl tento trest podmíněně odložen na zkušební dobu ve výši, jaká byla soudem uložena, nicméně navrhl jsem také, aby byl obžalované uložen vedle tohoto trestu trest obecně prospěšných prací ve výměře 100 hodin. Stran tohoto návrhu trestu uznávám argumenty soudu uvedené ve druhé polovině odst. 9 rozsudku ohledně neslučitelnosti těchto druhů trestů, můj návrh jak v obžalobě, tak v závěrečné řeči byl nesprávný a uznávám, že soud postupoval správně, když mému návrhu na uložení dvou druhů trestů vedle sebe nevyhověl.
Mám nicméně za to, že s ohledem na okolnosti věci, zejm. na dobu páchání trestné činnosti, na výši způsobené škody a na následky, jaké byly jednáním obžalované způsobeny, je uložení trestu odnětí svobody, podmíněně odloženého na zkušební dobu pouze v té výměře, v jaké jej uložil soud, nepřiměřeně mírné. Uznávám opětovně nesprávnost svého návrhu, je nicméně zřejmé, že jsem pouze podmíněný trest v této výměře jako samostatný považoval již při podání obžaloby a stejně tak po proběhlém hlavním líčení za nedostatečný a nezpůsobilý naplnit účel trestu.
Obžalovaná se svého jednání dopouštěla po dobu čtyř a půl roku, celkem 54 měsíců. Po celou tuto dobu disponovala s příjmy obviněného [redacted] který je nechával ve snaze ukrýt je před věřiteli zasílat na účet, k němuž obžalovaná získala přístup od obviněné [redacted] Za celou tuto dobu byla na účet jako příjmy obviněného [redacted] připsána částka 8 210 667,42 Kč. Souhrnná výše pohledávek věřitelů, kteří se přihlásili do insolvenčního řízení vůči obviněnému [redacted] byla 2 702 145,64 Kč, z čehož nezajištěné pohledávky tvořily 1 401 146,73 Kč. Zajištění věřitelé byli v řízení uspokojení zcela, nezajištění věřitelé pouze co do částky 415 814,50 Kč. Při srovnání příjmů obviněného [redacted] kterými disponovala obžalovaná, s objemem pohledávek věřitelů, je zřejmé, že by bylo možné veškerý objem pohledávek nezajištěných věřitelů uspokojit z příjmů [redacted] téměř šestkrát (přesně 5,86x). Obžalovaná však přesto s finančními prostředky, jejichž část měla být použita na uspokojení věřitelů obviněného [redacted] nakládala tak, že na jejich uspokojení použila pouze zlomkovou část ve výši 5,06 %, a zbytek finančních prostředků použila pro potřeby zejména své, a částečně pro potřeby obviněného [redacted] Škoda, kterou svým jednáním spolu s obviněným [redacted] způsobila, pak téměř dosahuje hranice škody značné. Z výše uvedeného tak vyplývá naplnění přitěžujících okolností výslovně uvedených v zákoně, konkrétně v § 42 písm. b) tr. zákoníku, kdy obžalovaná takto jednala ze ziskuchtivosti, a v § 42 písm. k) a l) tr. zákoníku, neboť svým jednáním způsobila věřitelům vyšší škodu a zároveň získala vyšší prospěch.
Důsledkem jednání obžalované nejenže nebyli uspokojení věřitelé obviněného [redacted] kteří bez větších problémů uspokojení být mohli, ale bylo také zrušeno insolvenční řízení, a obviněnému Pospíšilovi tak nadále zůstaly dluhy vůči právě těm věřitelům, kteří mohli – a měli být – uspokojeni. Skutečnost, že takto obžalovaná nakládala s cizími finančními prostředky po dobu čtyř a půl roku, aniž by projevila alespoň elementární snahu cizí věřitele uspokojit, a že takto poškodila více než dvacet věřitelů obviněného [redacted] je pak dalším faktorem, který zvyšuje závažnost jejího jednání, a i tato přitěžující okolnost je výslovně uvedena v § 42 písm. m) tr. zákoníku. Z jednání obžalované je také zřejmé, že bylo činěno s důkladným rozmyslem, což je další přitěžující okolností uvedenou v § 42 písm. a) tr. zákoníku.
Konečně nelze odhlédnout ani od role, jakou obžalovaná při páchání trestné činnosti zastávala. Jako zmocněnkyně obviněného [redacted] to byla ona, kdo komunikoval s insolvenčním soudem, kdo uznal všechny pohledávky přihlášených věřitelů a kdo komunikoval s insolvenčním soudem a insolvenčním správcem. Na její roli mezi obviněnými [redacted] lze pohlížet také jako na organizátorskou – zatímco obviněného [redacted] přesvědčila, aby své příjmy odklánět na cizí účet, aby mu je nevzal exekutor nebo insolvenční správce, obviněnou [redacted] přesvědčila, aby jí poskytla účet založený jejím jménem a předala jí k němu veškeré přístupové údaje, protože obviněný [redacted] kvůli exekucím svůj účet užívat nemůže. Zneužití postavení zmocněnkyně v insolvenčním řízení je další přitěžující okolností [§ 42 písm. f) tr. zákoníku], stejně jako to, že obžalovaná spáchala trestný čin jako organizátorka [§ 42 písm. p) tr. zákoníku].

Shodu s prvopisem potvrzuje Irena Balážová.

Oproti tomu je třeba přihlédnout k polehčujícím okolnostem, které svědčí ve prospěch obžalované. Na obžalovanou je třeba hledět jako na netrestanou, jak konstatoval v rozsudku i soud, a je třeba přihlédnout k tomu, že před spácháním činu vedla řádný život [§ 41 písm. o) tr. zákoníku]. K dobru je obžalované také třeba přičíst skutečnost, že v řízení před soudem prohlásila svou vinu, byť v přípravném řízení nevypovídala, nicméně prohlášení viny nelze s ohledem na důkazní situaci ve věci, která byla obžalované nepochybně známá, přeceňovat.

Při zhodnocení polehčujících a přitěžujících okolností je zjevné, že jak kvantitativně (2:7) tak kvalitativně výrazně převažují okolnosti přitěžující. Jestliže pak byl ukládán trest úhrnný, za trestné činy s trestní sazbou až dvě léta (§ 222 odst. 1 tr. zákoníku) a šest měsíců až tři léta (§ 225 tr. zákoníku), a soud ukládal samostatný trest, mám za to, že jeho výměra v jedné třetině trestní sazby neodpovídá závažnosti jednání obžalované a zejména výrazné převaze přitěžujících okolností. Mám za to, že při zhodnocení všech výše uvedených okolností spáchaných trestných činů měla výše samostatného trestu odnětí svobody směřovat k polovině trestní sazby. Stejně tak mám za to, že páchala-li obžalovaná trestnou činnost po dobu čtyř a půl roku, měla by zkušební být stanovena delší než dva roky, neboť mám za to, že chování obžalované je třeba sledovat, zejména ohledně její snahy napravit škodlivý následek svého jednání a tuto v průběhu zkušební doby odpovídajícím způsobem reflektovat.

<u>Chybějící výrok o náhradě škody</u>

Soud ve výroku 1) rozsudku konstatoval, že obžalovaná spolu s obviněným [redacted] svým jednáním způsobili poškozeným, které v rozsudku vyjmenoval, škodu ve výši nejméně 954 705,14 Kč. Přesto však na počátku hlavního líčení soud podle § 206 odst. 3 rozhodl, že nepřipouští žádného z poškozených k hlavnímu líčení, a to ačkoli (i) ve výroku rozsudku bez jakýchkoli pochyb vyčíslil způsobenou škodu, a (ii) poškození se k trestnímu řízení se svým nárokem vůči obžalované řádně a včas (ještě v průběhu přípravného řízení) připojili.

Ačkoli tedy byly dány veškeré podmínky dle § 228 odst. 1 tr. řádu pro to, aby soud rozhodl v adhezním řízení o povinnosti obžalované nahradit poškozeným způsobenou škodu (tj. odsouzení obžalované pro trestný čin, kterým poškozeným způsobila škodu), nepostupoval soud v souladu s tímto ustanovením, když nejen že obžalované povinnost k náhradě škody neuložil, přestože tomu nebránila žádná zákonná překážka, ale dokonce poškozené k hlavnímu líčení ani nepřipustil. Podle komentářové literatury přitom platí, že „(s)polečnou podmínkou pro rozhodnutí podle § 206 odst. 3, 4 je závěr soudu, že určité osobě uplatňující práva poškozeného takové právo zřejmě nepřísluší (…)“, a že „(p)ři rozhodování podle § 206 odst. 3, 4 musí být už v této fázi hlavního líčení zřejmé, že práva poškozeného nenáleží takové osobě; při pouhých pochybnostech je nutno ji jako poškozeného připustit k hlavnímu líčení.“ (PÚRY, František. § 206 [Přednesení obžaloby a úkony vůči poškozenému]. In: ŠÁMAL, Pavel a kol. Trestní řád. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 2592.). Jestliže nicméně soud přijal prohlášení viny obžalované v tom směru, že způsobila svým jednáním spolu s obviněným [redacted] poškozeným škodu, a jestliže vyhlásil odsuzující rozsudek, kterým uznal obžalovanou vinnou mj. z toho, že způsobila poškozeným škodu, což je ostatně znak skutkové podstaty trestného činu poškození věřitele podle § 222 tr. zákoníku, jsem názoru, že rozhodnutí o nepřipuštění poškozených k hlavnímu líčení je s tímto postupem soudu v přímém rozporu. Jestliže bylo totiž soudu již na počátku hlavního líčení zřejmé, že poškozeným jejich právo zřejmě nepřísluší (tj. jinými slovy že jim nebyla způsobena škoda, na které zakládali svůj nárok), pak není jasné, proč usnesením přijal prohlášení viny obžalované, jehož součástí bylo prohlášení, že škodu poškozeným způsobila, a proč obžalovanou uznal vinnou tím, že škodu způsobila.

Mám tak za to, že soud nepostupoval správně, když poškozené k hlavnímu líčení nepřipustil, neboť následkem tohoto postupu byla skutečnost, že rozhodl v přímém rozporu s § 228 odst. 1 tr. řádu věty za středníkem, podle které „soud uloží obžalovanému vždy povinnost k náhradě škody nebo k vydání bezdůvodného obohacení, jestliže je výše škody nebo rozsah bezdůvodného obohacení součástí popisu skutku uvedeného ve výroku rozsudku, jímž se obžalovaný uznává vinným, a škoda v této výši nebyla dosud uhrazena nebo bezdůvodné obohacení nebylo dosud v tomto rozsahu vydáno“. Zákon neponechává na úvaze soudu, zda se mu zdá či nezdá vhodné povinnost k náhradě škody uložit, naopak nepochybně stanoví, že soud musí povinnost k náhradě škody uložit, jsou-li naplněny zákonné podmínky (PÚRY, František. § 228 [Náhrada škody nebo nemajetkové újmy, vydání bezdůvodného obohacení]. In: ŠÁMAL, Pavel a kol. Trestní řád. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013).

Povinnost soudu uložit obžalované za výše uvedených podmínek, které byly ve věci z mého pohledu naplněny, povinnost nahradit způsobenou škodu, pak nevyplývá jen z výše uvedené komentářové literatury, stejně hovoří i novější komentář k trestnímu řádu: „Soud má podle § 228 odst. 1 věta za středníkem dokonce zákonnou povinnost přiznat poškozenému řádně uplatněný nárok, pokud jsou splněny shora uvedené podmínky a současně

ve skutkové větě rozsudku je uvedena výše škody (…).“(KADLEC, J. § 228. In: DRAŠTÍK, Antonín, Jaroslav FENYK aj. Trestní řád: Komentář [Systém ASPI]. Wolters Kluwer.]. Ve sbírce rozhodnutí Nejvyššího soudu je pak pod sp. zn. R 34/1963 doslova uvedena právní věta: „Jestliže v adhezním řízení byl poškozeným náležitě uplatněn nárok na náhradu škody, je soud povinen, jsou-li pro to dostatečné podklady, současně s výrokem o vině rozhodnout o povinnosti odsouzeného k náhradě způsobené škody a ne odkazovat poškozeného na řízení ve věcech občanskoprávních.“Na tomto místě je vhodné doplnit, že výrok o náhradě škody v důsledku postupu soudu absentuje zcela.

Soud svůj postup v rozsudku odůvodnil zejm. v odst. 11-13. Uvedl, že připojení poškozených nelze považovat za řádné, protože poškození se sice vyjádřili konkrétně ohledně výše uplatněného nároku, ale neuvedli, vůči komu a z jakého důvodu se k trestnímu řízení připojují a komu má soud uložit povinnost nahradit škodu.

Všichni poškození byli v závěru přípravného řízení opakovaně poučeni o možnosti uplatnit svá práva v trestním řízení, přičemž ne všichni se rozhodli nárok na náhradu škody uplatnit, a zároveň ne všichni, kteří se nárok na náhradu škody uplatnit rozhodli, jej uplatnili vůči obžalované. Někteří poškození nadále požadují náhradu škody pouze po obviněném [redacted] Tato skutečnost byla reflektována v obžalobě tím, že z 22 poškozených bylo navrženo přiznat nárok na náhradu škody vůči obžalované pouze těm poškozeným, kteří svůj nárok právě vůči ní výslovně uplatnili. Výsledkem tak byl návrh, aby byla obžalované uložena povinnost nahradit škodu pouze devíti z celkových 22 poškozených. Argument soudu, že poškození neuvedli, vůči komu se k trestnímu řízení připojují, tak považuji za rozporný s obsahem spisového materiálu a vyjádřeními poškozených.

Důvod, pro který poškození nárok na náhradu škody uplatnili, vyplývá ze samotné jeho podstaty a z jeho pojmenování – jestliže se poškození připojují s nárokem na náhradu škody, tedy zjevně z titulu toho, že jim byla způsobena škoda. Stejně jako soud nechce například po poškozeném trestným činem krádeže, aby výslovně uváděl důvod, pro který se k trestnímu řízení připojuje, neboť je to z připojení zřejmé, stejně tak je tomu v tomto případě a nevidím důvod pro to, aby soud postupoval odlišně. Poškození jednáním (mimo jiné) obžalované vůči ní uplatnili nárok na to, aby jim způsobenou škodu nahradila.

Soud v rámci své argumentace v odst. 9 rozlišuje to, zda poškození uvedli, vůči komu se k trestnímu řízení připojují, a to, zda navrhli, komu má soud uložit povinnost k náhradě škody. Mám za to, že připojují-li se poškození vůči konkrétní osobě k trestnímu řízení, je také zřejmé, že právě po této osobě chtějí nahradit škodu. Požadovat, aby poškození – zpravidla právní laikové – takto marginální nuance rozlišovali, je požadavek, které na ně z mého pohledu nelze klást, o to spíše, když jsou z obsahu jejich vyjádření zřejmá.

Nicméně, ke konkrétním připojením některých poškozených. Poškozený [redacted] a mutatis mutandis shodně poškozená společnost UNIPRA, spol. s r.o. ve svém vyjádření vůči policejnímu orgánu uvedli:

„Podle § 43 odst. 3 trestního řádu se já, dále podepsaný [redacted] jako poškozený připojuji k trestnímu řízení s nárokem na náhradu škody ve výši 84 511,26 Kč Kč a to společně vůči obviněným [redacted] jako poškozený navrhuji, aby jim soud v odsuzujícím rozsudku uložil povinnost společně a nerozdílně nahradit mi v penězích způsobenou škodu a to ve výši 84 511,26 Kč.“

Takovéto připojení poškozeného s nárokem na náhradu škody k trestnímu řízení považuji za zcela bezvadné, na něž nelze uplatnit ani jediný z argumentů soudu uvedených výše.

Společnost Severočeské vodovody a kanalizace, a.s. kupříkladu uvedla:

„Připojení se k tr. řízení ve věci POSPÍŠIL A SPOL.- ZTS proti [redacted]

Ve věci výše uvedené sděluji, že Severočeské vodovody a kanalizace, a.s., IČO: 490 99 451, sídlem Přítkovská 1689, 415 50 Teplice, se jako poškozený věřitel připojuje k trestnímu řízení s náhradou škody ve výši 6.624,22 Kč a žádáme, abychom byli o probíhajícím řízení vyrozumíváni.

(…) Nesplacenou pohledávku přihlášenou do insolvenčního řízení dlužníka vyčíslenou k dnešnímu dni v částce 6.624,22 Kč, tak považuje věřitel za přímou škodu způsobenou nehrazením pohledávky.“

Ani v tomto případě nemám pochyb o tom, že připojení poškozené k trestnímu řízení s nárokem na náhradu škody mj. také vůči obžalované je řádné a bez jakýchkoli vad.

Pro stručnost nebudu odvolání zahlcovat citacemi všech připojení poškozených, kteří soudem nebyli připuštěni k hlavnímu líčení a dovolím si poslední, od poškozené společnosti Bohemia Faktoring, a.s., která uvedla:

„S odkazem na výše uvedené se tak tímto věřitel jako poškozený připojuje k trestnímu řízení vedenému proti obviněným [redacted]

Shodu s prvopisem potvrzuje Irena Balážová.

[redacted]*se svým nárokem na náhradu škody ve smyslu ust. § 43 odst. 3 zákona č. 141/1961 Sb., trestního řádu, v platném znění.*
Poškozený vyčíslil škodu, kterou po obviněných požaduje, k dnešnímu dni na částku 439 299,23 Kč (vizte čl. III. části A. výše).
Věřitel jako poškozený dále tímto ve smyslu ust. § 155 odst. 4 trestního řádu navrhuje, aby v případě odsouzení obviněných soud rozhodl o povinnosti odsouzených nahradit poškozenému náklady potřebné k účelnému uplatnění nároku na náhradu škody.“
Jakým jiným způsobem by měl poškozený uplatnit nárok na náhradu škody v trestním řízení, aby bylo podle představ soudu a aby byl poškozený alespoň připuštěn k hlavnímu líčení, není z odůvodnění soudu zřejmé.
Soud dále v odst. 12 napadeného rozsudku konstatuje, že předpokladem pro vyslovení povinnosti k náhradě škody je doložení závazkového právního vztahu, ze kterého vyplývá povinnost k plnění. V tomto ohledu lze se soudem jistě souhlasit, nicméně je třeba také zdůraznit, že zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „občanský zákoník), který závazkové právní vztahy upravuje, rozlišuje jednak závazky z právních jednání (§ 2055-2893 občanského zákoníku) a jednak závazky z deliktů, tedy z jednání protiprávních (§ 2894-2990). Právě z této úpravy, konkrétně z § 2910 občanského zákoníku, pak vyplývá povinnost nahradit škodu v důsledku porušení zákona, ke kterému došlo v tomto případě: „Škůdce, který vlastním zaviněním poruší povinnost stanovenou zákonem a zasáhne tak do absolutního práva poškozeného, nahradí poškozenému, co tím způsobil. Povinnost k náhradě vznikne i škůdci, který zasáhne do jiného práva poškozeného zaviněným porušením zákonné povinnosti stanovené na ochranu takového práva.“ Závazkový právní vztah mezi obžalovanou a poškozenými vznikl právě tím, že se dopustila protiprávního jednání, které je jí kladeno za vinu.
Konečně pak soud v odst. 13 napadeného rozsudku uvádí, že pro vyslovení povinnosti k náhradě škody nebyly soudu předloženy žádné podklady, které by umožnily přiznat nárok na náhradu škody. Následně konstatuje, že „(s)trany nenavrhovaly, aby v tomto směru bylo provedeno dokazování.“ K tomuto zdůvodnění rozhodnutí soudu lze do značné míry odkázat na vše již výše uvedené, jestliže soud dospěl k závěru, že obžalovaná svým jednáním způsobila poškozeným škodu (a k tomuto závěru dospěl, neboť obžalovanou tímto jednáním uznal vinnou), zcela jistě vycházel z podkladů založených ve spise. Pokud by takové podklady ve spise založené nebyly, postrádalo by rozhodnutí soudu o vině obžalované logiku a zákonný podklad. K tomu, že strany nenavrhovaly provedení dokazování lze pak uvést, že rozhodne-li soud již na počátku hlavního líčení, že se k němu poškození se svými nároky nepřipouštějí, nedává smysl navrhovat provedení jakýchkoli důkazů ohledně uložení povinnosti k náhradě škody, neboť v důsledku tohoto postupu soudu není o jakém nároku poškozených rozhodovat.
Z výše uvedeného vyplývá, že rozhodnutí soudu je vnitřně rozporné a závěry soudu neodpovídají obsahu spisového materiálu. Otázku existence škody a její výše je třeba posuzovat en bloc, pro posuzování způsobení škody jinak pro účely rozhodnutí o vině a jinak pro účely adhezního řízení není v zákoně jakákoli opora. Jedním z účelů trestního řízení je přitom dle § 2 odst. 15 tr. řádu také umožnění poškozenému dosáhnout uspokojení svých nároků, čemuž ovšem postup soudu zabránil.
Vzhledem k výše uvedenému tedy navrhuji, aby odvolací soud podle § 258 odst. 1 písm. e) a f), odst. 2 tr. řádu zrušil výrok o trestu v napadeném rozsudku a sám dle § 259 odst. 3 tr. řádu
i) uložil obžalované podle § 225 tr. zákoníku a § 43 odst. 1 tr. zákoníku úhrnný trest odnětí svobody ve výměře 21 měsíců a tento trest odložil na zkušební dobu v trvání 30 měsíců,
ii) podle § 228 odst. 1 tr. řádu uložil obžalované povinnost nahradit škodu způsobenou poškozeným
- [redacted] *ve výši 64 815,17 Kč,*
- společnosti Bohemia Faktoring, a.s. ve výši 433 438,43 Kč,
- společnosti Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group ve výši 3 003,68 Kč,
- společnosti ČEZ Prodej, a.s. ve výši 27 241,61 Kč,
- České republice – Generálnímu finančnímu ředitelství ve výši 7 063,57 Kč,
- společnosti Raiffeisenbank a.s. ve výši 78 860,04 Kč,
- společnosti Severočeské vodovody a kanalizace, a.s. ve výši 6 624,22 Kč,
- společnosti TARAKAN, a.s. ve výši 1 742,21 Kč, a
- společnosti UNIPRA, spol. s r.o. ve výši 173 067,03 Kč.“ (konec citace)

3. Podle § 254 odst. 1 tr. řádu odvolací soud nezamítne-li nebo neodmítne-li odvolání podle § 253 tr. řádu, přezkoumá zákonnost a odůvodněnost těch oddělitelných výroků rozsudku, proti nimž bylo

odvolání podáno, přezkoumá dále také správnost postupu řízení, které jejich vydání předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad. K vadám, které nejsou odvoláním vytýkány, odvolací soud přihlíží, jen pokud mají vliv na správnost výroků, proti nimž bylo odvolání podáno. Podá-li oprávněná osoba odvolání proti výroku o vině, přezkoumá odvolací soud podle § 254 odst. 3 tr. řádu v návaznosti na vytýkané vady vždy i výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad, bez ohledu na to, zda bylo i proti těmto výrokům odvolání podáno.

4. V rámci veřejného zasedání odvolací soud ve smyslu výše citovaných zákonných ustanovení přezkoumal z podnětu podaného odvolání zákonnost a odůvodněnost napadeného rozsudku ve výroku o trestu a ohledně absence výroku o náhradě škody, proti čemuž odvolání státního zástupce výhradně směřovalo; přezkoumal i správnost řízení rozsudku předcházejícího a dospěl k závěru, že odvolání nelze přiznat důvodnost.

5. Řízení rozsudku předcházející není, vyjma procesního pochybení ve vztahu k poškozeným, o čemž pojednáno níže, zatíženo vadou, která by mohla mít vliv na věcnou správnost napadeného rozsudku v kterémkoliv z jeho výroků, tedy i na výrok o trestu.

6. Správnost skutkových zjištění a správnost výroku o vině odvolací soud nepřezkoumával. Odvolání státního zástupce proti tomuto výroku nesměřovalo a odvolací soud v něm nezjistil žádnou vadu, v důsledku které by byl povinen přezkoumat i tento výrok z úřední povinnosti, tedy postupem podle § 254 odst. 2 tr. řádu.

K trestu

7. Pokud jde o odvoláním napadený výrok o trestu, neshledal odvolací soud důvody pro jeho změnu. Trest, který byl obžalované za spáchanou a prokázanou trestnou činnost uložen, je trestem přiměřeným, odpovídajícím všem zákonným hlediskům a dostatečný k její nápravě. Soud prvního stupně při svých úvahách o druhu a výměře trestu hodnotil nejen dosažený stupeň společenské škodlivosti jednání obžalované, ale i její aktuální poměry a možnosti nápravy. Na straně jedné lze sice u obžalované shledat jako přitěžující okolnosti v podobě spáchání dvou úmyslných přečinů, v důsledku čehož jí byl správně uložen trest úhrnný ve smyslu § 43 odst. 1 tr. zákoníku, dále doba páchání trestné činnosti, výše způsobené škody, jakož i způsob spáchání trestné činnosti s rozmyslem a postavení obžalované v rámci rozdělených rolí při páchání trestné činnosti; avšak naproti tomu obžalované polehčuje nejen její prohlášení viny u hlavního líčení, ale i skutečnost, že se na ni hledí, jako by nebyla dosud odsouzena, když nutno brát zřetel i na dobu více než 2 roků, která již uplynula od spáchání trestné činnosti, během níž obžalovaná nerezignovala na vedení řádného života, je zapojena do pracovního procesu a založila si rodinu.

8. Okolnosti přitěžující tak sice jistě početně převyšují nad okolnostmi polehčujícími, avšak při uvážení jejich významu a okolností případu je i podle názoru odvolacího soudu trest odnětí svobody ve výměře 13 měsíců, tedy vyměřený v dolní polovině zákonné trestní sazby § 225 tr. zákoníku, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu 24 měsíců, trestem zcela přiměřeným a nezbytným, rozhodně jej nelze považovat za nepřiměřeně mírný. Každopádně odvolací soud neshledal argumenty státního zástupce za natolik dostatečné, aby v důsledku nich trest uložený obžalované jakkoli zpřísňoval z hlediska uložené výměry trestu a stanovené délky zkušební doby.

9. Za tohoto stavu soudem prvního stupně uložený ryze výchovný trest odpovídá očekávání, že obžalovaná změnila svůj postoj k životu. Jde o trest, který respektuje zákonná hlediska uvedená v §§ 38 a 39 tr. zákoníku, tedy z hlediska přiměřenosti trestních sankcí a obecných zásad pro ukládání trestů, a současně je dostatečný, ale i nutný ke splnění zákonem předpokládaného účelu. Během zkušební doby tak bude povinností obžalované žít řádným způsobem života a nedopouštět se žádného protispolečenského jednání; v opačném případě, a to případně již během zkušební doby, by soud rozhodl o tom, že trest podmíněně odložený vykoná. Jinak soud rozhodne po skončení zkušební doby o tom, že se osvědčila.

Shodu s prvopisem potvrzuje Irena Balážová.

K náhradě škody

10. V případě absentujícího výroku o náhradě škody, napadeným odvoláním státního zástupce, je předně nutno zrekapitulovat, že poté, co byla dne 25. 11. 2024 na [redacted] podána obžaloba k Okresnímu soudu v Mostě, byl dne 28. 11. 2024 stanoven termín hlavního líčení na den 15. 1. 2025, o němž však poškození nebyli ani vyrozuměni, přičemž v úvodu konaného hlavního líčení bylo rozhodnuto tak, že se poškození [redacted] a společnosti Bohemia Faktoring, a.s., Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group, ČEZ Prodej, a.s., Česká republika – Generální finanční ředitelství, Raiffeisenbank a.s. a Severočeské vodovody a kanalizace, a.s., TARAKAN, a.s. a UNIPRA, k hlavnímu líčení jako poškození nepřipouští. Toto usnesení, které nabylo právní moci dne 15. 1. 2025 a proti němuž není žádný opravný prostředek přípustný, bylo poškozeným subjektům doručeno až poté, co bylo po intervenci odvolacího soudu vyhotoveno.

11. Z obsahu písemného odůvodnění tohoto usnesení se přitom podává, že „tito poškození v rámci přípravného řízení konkrétně uvedli pouze výši nároku, se kterým se chtěli k trestnímu řízení připojit, nikoli vůči komu, z jakého důvodu a svůj nárok nikterak nedoložili; …soudu tak nebyly předloženy takové podklady, které by umožnily považovat předmětné subjekty za poškozené ve smyslu ust. § 43 tr. řádu, a proto jim nepřísluší uplatňovat práva poškozeného.“

12. K tomuto procesnímu postupu soudu prvního stupně nutno poznamenat, že zvolený postup má svůj podklad ve výkladu učiněnému v neprospěch poškozených, když jím bylo nedůvodně porušeno právo na soudní ochranu poškozených, neboť principiálně již ten, kdo o sobě tvrdí, že je poškozený a že splňuje požadavky stanové trestním řádem (zejména podle § 43 odst. 1 a 2, § 44, § 206 odst. 3 a 4 a § 229 trestního řádu), má být připuštěn do zahájeného trestního řízení. Nepovažoval-li však soud prvního stupně připojení poškozených k trestnímu řízení za řádná, neměl o jejich (ne)připuštění vůbec rozhodovat.

13. Patří se na tomto místě připomenout, že zásada presumpce přiznání postavení poškozeného, které přísluší každému, kdo se jako poškozený domáhá vstupu do trestního řízení, dokud mu soud toto postavení negativním rozhodnutím neodebere, se promítá do trestního řízení, přičemž rozhodnout podle § 206 odst. 3 trestního řádu je možné pouze v úvodní fázi řízení před soudem za situace, kdy soud dospěje k závěru, že konkrétní osobě práva poškozeného „zřejmě nepřísluší“. To se také stalo i v nyní posuzované věci, a to navzdory skutečnosti, že argumentace soudu prvního stupně, že poškození neuvedli, vůči komu a z jakého důvodu se k trestnímu řízení připojují, nemá oporu v obsahu spisového materiálu a ve vyjádření poškozených.

14. Přestože lze v této souvislosti do určité míry považovat argumenty státního zástupce za relevantní ve vztahu k nesprávnému postupu soudu prvního stupně, který poškozené k hlavnímu líčení nedůvodně a v rozporu s trestním řádem nepřipustil, nelze takové pochybení napravit v odvolacím řízení způsobem, kterého se státní zástupce domáhá, tedy uložit obžalované povinnost nahradit škodu způsobenou jednotlivým poškozeným. Takovému postupu totiž brání překážka v podobě předmětného usnesení o nepřipuštění poškozených k trestnímu řízení ve smyslu § 206 odst. 3 tr. řádu.

15. Odvolání státního zástupce tak bylo z důvodů shora uvedených shledáno jako nedůvodné, a proto bylo podle § 256 tr. řádu zamítnuto.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **není** další řádný opravný prostředek přípustný.

Poučení o dovolání:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat **dovolání**. Dovolání **může** podat nejvyšší státní zástupce,

Shodu s prvopisem potvrzuje Irena Balážová.

a to ve prospěch i v neprospěch odsouzeného pro nesprávnost kteréhokoliv výroku rozhodnutí, a odsouzený pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, které se ho bezprostředně dotýká. Odsouzený **může** podat dovolání pouze prostřednictvím obhájce. Podání odsouzeného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se **nepovažuje** za dovolání, byť by tak bylo označeno. Dovolání **lze** podat ve lhůtě **2 (dvou) měsíců** od doručení rozhodnutí, proti kterému směřuje, a to u soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni (tj. **Okresní soud v Mostě**). O podaném dovolání rozhoduje Nejvyšší soud v Brně. Dovolání **musí** obsahovat (vedle obecných náležitostí uvedených v § 59 odst. 3 tr. ř.) i údaje, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu a z jakých důvodů napadá a čeho se odvolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až m) nebo § 265b odst. 2 tr. ř., o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen uvést, zda dovolání podává ve prospěch či v neprospěch odsouzeného. Rozsah a důvody dovolání **lze** měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Neúspěšné podání dovolání je zpoplatněno částkou 10 000 Kč.

Ústí nad Labem 18. června 2025

JUDr. Roman Dobeš v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Irena Balážová.

Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 18.06.2025 a vykonatelnosti dne 18.06.2025.
Připojení doložky provedla Nikola Kastlová dne 21.07.2025.